

Kedar tuji kupci pridejo, in zvedô, da noben kmet nima nič vina, ampak da je že vse v zadrúžni kleti, potem ne morejo revnega kmeta nič stiskati, ampak plačati morajo ceno, kakor jo zadruga postavi. Revnim kmetom pa naj zadruga nekaj denarjev našteje, da imajo za prvo potrebo; ostalo pa dobijo, kedar se vino proda. Najbolje bo, če vsi kraji tako naredijo: da bo kupec, ko se mu vino v tem kraju predrago zdi, in ko odide v drugi kraj, tam našel zopet tako zadrugo, katera bo tudi pošteno ceno zahtevala. Tako bo primoran, kupiti tu ali tam, vselej pa pri zadrugi. Kedar si zadruga nekoliko opomore, bo lahko revnim posestnikom tudi že spomladi kak goldinar naprej dala na račun jesenskega pridelka. Tako kmetom ne bo treba v stiskah dolgov delati; lepo in trdno bodo gospodarili z združeno močjo.

Vodstvo zadruge bi se moralo okrog ozirati in skrbeti, da najde dovolj kupcev in spravi blago v denar, kateri se potem kmetom izplača vsakemu, kar mu gre. Ako bi se pa vino slabo prodajalo, poskrbeti mora zadruga, ki to ložej stori, nego posamičen posestnik. Agentov najeti ne kaže; kajti krčmarji večinoma gledajo le na dobiček, in ne bodo jemali vina od naših zadrug, ki poštenega blaga ne morejo po tistej ceni dati, kakor židovi svojo brozgo. S krčmarji na Koroškem ni nič, te je treba kar na strani pustiti. Naše vinske zadruge si morajo kupiti lastne hišice v Gradcu, Celovcu, Beljaku, Leobnu, Brucku, Volšperku in takih mestih, in dobiti morajo pravico, da smejo točiti svoje lastno vino. V Celovcu nek Madjar prav dobro toči, tudi nek štajarski graščak ima dobro obiskano vinsko pivnico. Ljudstvo že zna razločiti dobro vino od slabega, in bo naša natorna vina rado pilo, druge krčme pa popustilo. Krčmarji so pa tukaj taki, da imajo rajši prazno hišo, ali pa samo pivo točijo, prej ko bi si naročili pošteno vino. V časih tudi židovsko vino po isti ceni plačajo, kakor se kupujejo naša vina, pa rajši vzamejo od žida ali Ogra iz golega sovraštva do Slovencev, katerim ne privoščijo zaslužka. Ljudstvo pa gre tje, kjer dobi dobro blago, zato mislim, da bodo naše pivnice dobro sbajale, ker bodo pošteno blago lahko celó nekaj boljši kup dajale, nego se dobi v tukajšnjih gostilnicah. Tu je vino sploh po 48 kr. liter; če ga bo vinska zadruga boljšega točila liter po 36 kr., bo imela dosti kupcev, in še sama lep dohodek. Ker ena sama zadruga ne more v vsakem mestu kupiti svoje hiše, naj se združijo vse slovenske zadruge v ta namen, in naj se dogovorijo, v katerem mestu se toči to, v katerem drugo vino. Stanovanja v najem vzeti, ne kaže, ker bodo sovražniki toliko časa vrtali in spletke kovali, da našo zadrugo zopet iz hiše preženejo.

Bučele.

(Konec.)

VII. Živež: Bučelice, ako hočejo sebe ohraniti pri življenju in izrediti mladiče svoje, rabijo za to svrhu treh reči: strdi, cvetnega prahu in vode. Neobhodno za življenje bučelicam je strd. Radi tega je skrbel Bog tudi za te živalice. Nahaja se obilno dreves in grmičja, ter cvetlic, kjer najdejo hrano. Nekaterim bo ljubo, ako postavim v „Gospodar“ le nekaj o tem, da razvidijo marljivost teh ljubih živalic.

a) Drevesa: 1. Lipa povsod raste in svojo vonjavo razprostira po „kresu“. Na njej imajo bučele najslajše ure, katero obiskujejo od ranega jutra do pozne noči. dá, še celo po noči ostajajo na njej. 2. Kostanj pravi in divji ima strd in cvetni prah. 3. Akacija je najti po pustih krajih ter cvete v juniji, dajóca v lepem vremenu dobro pašo. 4. Mačkovec se nahaja blizu vode, cvete v marciju in aprilu, je bogat na strdi in radi tega bučele veselo okolo njega brenčé. 5. Jelša se nahaja ob potokih, rekah in jezerih: cvete februarija in marcija, imajoča mnogo cvetnega prahu. 6. Vrba je blizu vod, cvetóca od marcija do maja. 7. Krhljika cvete ob istem času. 8. Jesen z jednako pašo. 9. Dob, na katerem dobé mano. 10. Jagujed daje smolo: cvete v marciju in aprilu. 11. Breza daje v aprilu mnogo cvetnega prahu. 12. Smreka, mecesen, borovec dajo v ugodnem vremenu prav veliko mane, da strd po vejah kaplja in bučelicam prostora primanjkuje.

Sadna drevesa: 1. Črešnja, cvetóca v koncu aprila in v začetku maja. 2. Jablan. 3. Hruška. 4. Slive, ki cvetejo v maju in 5. Marelica dajó preobilno sladke strdi.

b) Grmovje: 1. Leskoviča že cvete v marcu, dajóca samo cvetni prah. 2. Češmilje daje tudi nekaj strdi. 3. Malinje in 4. Robidanje cvete o koncu maja. 5. Resje takoj cvete ko sneg skopni. 6. Borovica, cvetóca v aprilu, daje prav mnogo strdi.

c) Zelišča: 1. Ogršico lahko primerjamo ajdini paší. 2. Bob, leča, grahorka, ki po leti cvetó, dajo dobro pašo. Vsa ta zelišča pa prekosi 5. Ajda, cvete od velike do male Gospojnice. Kadar ajda cvete, so bučele najpridniše. 6. Bela detelja in 7. Laška detelja daste bučelicam prav vesele ure. 8. Rade obiskujejo tudi resedo, timijan, pravi in divji žajbelj, materino dušico, kumin, janež, solnčne rože, lan, ričet, mak, leča, buče, lilijo in sploh vse cvetlice po njivah in senožetih. Kadar pa tega zmanjka, bi naj bučelarji skrbeli za takšne cvetke, ki tudi cvetó zunaj teh. Za to priporoča „Slov. Gosp.“ v svoji „Gospodarstveni prilogi“ štv. 135 na strani 539 te le: Boreč, balzamica (molilotus coeruleus), facelka (phacella tanacetifolia) in reseda. Seme teh cvetlic se dobi v vsaki semenarji. Take,

rekli, tako tudi storili! Tudi iz domače Celjske občine prišli so skoraj v popolnem številu posebno iz Lokrovca, Ostrožnega, Dobrove, Medloga, Banega in Kočnice. Slava jim! Takoj v začetku smo bili v večini; kmalu je znašala naša večina 50 glasov, in pri tem je ostalo vseskozi, kedar so proti koncu Celjani pritiskali. Kmalu so se ti sami prepričali, da je volitev v III. razredu za nje zgubljena. Vše popoldne je nek Celjan pravil, da so Celjani vže „hin“; in res bili so „hin“. Njihovi kandidati dobili so po 134 glasov; skoraj le od Celjanov, obrtnikov in trgovcev, in od malega številca zaslepljenih kmetov; naši pa so dobili po 186. od samih vrlih kmetov.

Iz Griž ob Savinji. „Vse za vero, dom in cesarja!“ To geslo je tudi nam Grižanom čez vse. Zvedite, ljubi bralci „Slov. Gospodarja“, da se tudi mi oživljamo z božjo pomočjo. Ponosni smemo biti na novo larno cerkev, ki so si jo farani le z milodari postavili. Leta 1883, na dan sv. Rešnjega Telesa, so nam č. g. župnik blagoslovili prvi vogelni kamen. Kar je za cerkev bilo potrebno, bili so tudi hitro poskrbeli, posebno pa so nam letos našo cerkev s prelepim kinčem ozaljšali. Poskrbeli so namreč novi tron sv. Pankracu, 12 bronastih pozlačenih svečnikov, potem podobo Marije sv. rož. venca. Slikana je prav okusno in pravilno, predstavlja namreč, kako je Marija sv. Dominiku sv. Rožni venec izročila. Slikal jo je slavni Jakob Brolo. Poskrbeli so nam tudi prekrasni bronast svečnik s 24. svečami s podobo sv. Barbare v sredi. Darovali so ga pošteni Grižki rudokopi. Le-ta stane nad 600 gld. av. velj. Vse to se je blagoslovilo na žegnansko nedeljo. Hvala Bogu! Imamo tedaj v večjem dodelano hišo Gospodovo, ki se prijazno ozira po Savinjski dolini in kaže s svojim zvonikom pot proti nebesom. Bog nam ohrani č. g. župnika še mnogo, mnogo let zdravih in veselih, bili so glavni steber pri tem delu. Bog daj še mnogo tako vnetih delalcev za čast Božjo in za blagor njim izročeni župljanov. Tudi pri občinskih stvaréh smo pri svojem. Imamo domačega občinskega predstojnika, poštenega Slovenca in vernega katoličana. Sploh vse Griže imajo le slovenski obraz, še med fanti se le narodne pesmice pojó, n. pr. „Naprej zastava Slave“ i. dr.

Od Mure. (Na poti!) Po slovenskih gorih popotovaje se nakanim proti zapadu, da si najdem mejo med Slovenci in Nemci. Prvi večer pridem v Svičino, poiščem krčmo poleg cerkve. Tukaj slišim le nemško govoriti. Govor me je zanimal, ker je bilo menjenje o podpisu za nemške pridige. Gledal sem na dotični zapisnik, katerega je eden pričujočih premetoval, od daleka in med podpisi videl sem ime Fridrich in drugih. Delal sem se prijaznega in sem pozvedaval, ali je Fridrich blizo cerkve. — On

ni naše fare, mi eden odgovori. V katero faro pa da sliši, nisem mogel izvedeti. Tukaj je tedaj meja med Slovenci in Nemci, se mi je celo noč sanjalo. Žalosten vstanem in se hočem vrniti nazaj do Mure, ker sem svojega potovanja namen dosegel. Pa čudo! Na poti proti cerkvi srečujem ljudi, in rečem „Guten Morgen“, pa dobim odgovor: Bog daj! Poprašam ali so to domači Slovenci? Da! dobim odgovor. Idem tedaj dalje proti zapadu do Ivnika. Potoma srečujem ljudi, jih nagovorim nemški in slovenski in na oboje so mi odgovarjali. Gredé premišlujem, da tukaj med Slovenci in Nemci ni trde meje. Med prebivalci nisem nobenega prepira slišal zavoljo jezika. Le na pol omikani nemčurji zabavljajo. — Oh srečen kraj! izdihnem, kjer Slovenci in Nemci v lepem miru in edinosti med seboj živé in se vrnem v svojo samotno bajtico do Mure nazaj.

Iz Bučkovec pri Mali nedelji. (Marsikaj.) Huda zima se je umaknila toplejšim dnevom. Ljudje pridno napeljujejo gnoj v vinograde. lep je saninec ali sanjak, kakor pri nas pravijo. Vina še se je precej pridelalo ali za polovico slabše in cenejše, kakor pred lanskim. Bliža se nam izpit, za velikonočne listke. Marsikateri fant in dekleta se trudita s krščanskim katekizmom. Nekateri pa marajo za nj le malo in raje zanemarijo blagi čas v grešne veselice. To se je očtno pokazalo dne 11. januarija t. l. zvečer pri krčmarju V. J. v D. V kratkem je bila soba s plesalci napolnjena; godba je zasvirala in začel se je ples, kakor ob času Noeta. Vrstili in sukali so se par za parom. Kjer pa je ples in godba, tam je zaslepljenost fantov, pogubljenje deklet, žalost angeljev in veselje hudičev. Taki očitni plesi niso za nas hvala!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Včeraj je začel državni zbor svoje delo na novo ter vzame najprej v razpravo davek na sladkor. Le-ta zadéva v prvi vrsti Česko, kajti tam je največ tovaren za sladkor. — Sprave še ne bode tako k malu med česke in nemške poslance dež. zbora. Nemci še kratko in malo ne dadó roke za-njo. No, bode še pač treba časa, ki ozdravi bojda vse rane, tedaj tudi otročje kujanje Nemcev. — Našim štajarskim Nemcem bôde najhuje v oči stol ministra za pravosodje. V Graškem dež. zboru so se še v zadnji seji hudo zagnali va-nj ter so mu ga z vso silo hoteli izpodnesti. Minister baron Pražak ima pač goropadni greh na vesti, ker misli, da so zemljiške knjige tudi za slov. kmeta in da se sme zato va nje vpisati kak dolg tudi slovenski, ne pa le nemški. To upije pa v nemško nebo in zato tolik hrup zoper njega. Naši, slov. poslanci so jih sicer mirili